

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 49

din 11 Februarie 2009

Cu nota nr.236/IJ/181/SIJ/2009, Inspecția Judiciară – Serviciul inspecție judiciară pentru judecători a supus analizei Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii aspectele constatate cu ocazia verificărilor efectuate la Tribunalul Dolj cu privire la împrejurările întreruperii executării pedepsei aplicate condamnatului Gorbunov Serghei Victor, urmare articolelor apărute în mass-media.

Analizând nota Inspecției Judiciare, în raport cu verificările efectuate și dispozițiile legale în materie, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

1. La data de 19 octombrie 2007 a fost înregistrată la Tribunalul Dolj - Secția penală cererea de întrerupere a pedepsei formulată, în nume personal, de condamnatul Gorbunov Serghei, cetățean al Republicii Moldova, deținut în Penitenciarul de Maximă Siguranță Craiova, pentru executarea pedepsei de 15 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr. 359/P/7.07.2005 a Tribunalului Brașov, definitivă prin Decizia penală nr. 2353/11.04.2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. În motivarea cererii, întemeiată pe dispozițiile art. 455 raportat la art. 453 lit. a) din Codul de procedură penală condamnatul a invocat că suferă de o boală care-l pune în imposibilitate de a executa pedeapsa.

În vederea soluționării dosarului nr. 19472/63/2007, instanța a dispus efectuarea unei expertize medico-legale pentru a se stabili dacă persoana condamnată prezintă afecțiuni care fac imposibilă executarea pedepsei.

În raportul de expertiză medico-legală nr. 81/AC7 din 4.12.2007, s-a menționat că „numitul Gorbunov Serghei de 28 ani, prezintă diagnosticul: tulburare de personalitate AO. Cameră interioară mică în periferie, crize de subatacuri de glaucom cu unghi închis, Rectocolită ulcero - hemoragică. Pentru tratamentul oftalmologic necesită intervenție chirurgicală de urgență. Această intervenție nu poate fi efectuată decât în rețeaua Ministerului Sănătății neputând fi efectuată în rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor. Opinăm pentru întreruperea executării pedepsei pentru o perioadă de 2-3 luni (pentru intervenție chirurgicală), după care cazul va fi reexaminat”.

Față de concluziile actului medical procurorul de ședință a pus concluzii de admitere a cererii.

Prin Sentința penală nr. 550/5.12.2007, instanța a respins cererea de întrerupere a executării pedepsei. În motivarea soluției, instanța a reținut, în esență că, pe de o parte, din concluziile raportului medico-legal nu rezultă că bolile de care suferă condamnatul l-ar pune în imposibilitatea executării pedepsei, iar pe de altă parte că nu este îndeplinită cealaltă condiție prevăzută de lege, respectiv că lăsarea în libertate a condamnatului să nu prezinte pericol concret pentru ordinea publică, întrucât există riscul comiterii și altor fapte cu grad ridicat de pericol social, având în vedere infracțiunile pentru care a fost condamnat anterior deținutul Gorbunov Serghei Victor (omor, tâlhărie, nerespectarea regimului armelor) .

În afara celor două aspecte pe care s-a întemeiat soluția, instanța a făcut aprecieri în considerentele sentinței și cu privire la locul unde ar putea fi efectuată intervenția chirurgicală la care ar putea fi supus condamnatul, precizând că „ar putea fi efectuată sub pază într-o unitate sanitară a Ministerului Sănătății”.

Prin Decizia penală nr. 5 din 18.01.2008, Cursa de Apel Craiova-Secția penală a respins ca nefondat recursul declarat de către condamnatul Gorbunov Serghei Victor, accentuând motivarea instanței de fond privind existența pericolului social concret pentru ordinea publică, de unde rezultă că în acest dosar instanța de fond, precum și

instanța de recurs, au analizat îndeplinirea ambelor cerințe prevăzute de art.453 alin.1) lit. (a) raportat la art.455 din Codul de procedură penală, și anume existența unei boli grave care face imposibilă executarea, dar și existența unui pericol concret pentru ordinea publică.

2. A doua cerere de întrerupere a executării pedepsei, formulată de condamnatul Gorbunov Serghei Victor la data de 10.01.2008, respectiv cu câteva zile înainte de rămânerea definitivă a hotărârii anterior menționate, cerere în care a invocat aceleași temeiuri de fapt și de drept, a făcut obiectul dosarului nr. 1256/63/2008, cauză în care instanța, la primul termen de judecată, a dispus efectuarea unei expertize medico-legale pentru a se stabili dacă petentul condamnat suferă de vreo afecțiune, iar în caz afirmativ, să se precizeze aceste afecțiuni, durata tratamentului și de asemenea, dacă pun condamnatul în imposibilitatea executării pedepsei în regim de detenție, urmând să se indice și perioada pentru care se opinează în legătură cu întreruperea executării pedepsei

Prin Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008, Tribunalul Dolj a respins cererea condamnatului Gorbunov Serghei Victor, cu motivarea că, deși așa cum rezultă din Raportul de expertiză nr.9/A1C7/25.02 2008, afecțiunile de care suferă condamnatul nu pot fi tratate în rețeaua Administrației Naționale a Penitenciarelor, necesitând intervenție chirurgicală de urgență, ce nu poate fi efectuată decât în rețeaua Ministerului Sănătății, în cauză nu sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de lege pentru întreruperea executării pedepsei, întrucât, lăsarea în libertate a condamnatului prezintă pericol pentru ordinea publică, acesta mai fiind condamnat, printre altele, pentru infracțiuni de omor deosebit de grav și omor calificat, precum și pentru infracțiuni de tâlhărie, la care se adaugă comportamentul necorespunzător în detenție.

Totuși, instanța a dispus, având în vedere concluziile raportului de expertiză potrivit căroră deținutul prezintă o afecțiune ce necesită intervenție chirurgicală de urgență(glaucom) condamnatului, și ținând seama de dispozițiile art. 4 alin. 1) din Legea nr. 275/2006 și art. 50 din aceeași act normativ privind dreptul deținuților la asistență medicală, internarea condamnatului sub pază, într-un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, în vederea efectuării acestei intervenții chirurgicale.

În urma admiterii recursurilor declarate de parchet și de condamnatul Gorbunov Serghei, prin Decizia penală nr. 548 din 29.08.2008 a Curții de Apel Craiova- Secția penală, a fost casată în totalitate Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 și trimisă cauza spre rejudecare. În motivarea deciziei s-a arătat „pe de o parte, că expertiza medico-legală nu stabilește dacă boala de care suferă condamnatul face imposibilă executarea în continuare a pedepsei, iar pe de altă parte, că este evident că în raport de dispozițiile art. 455 raportat la art. 453 alin. 1) lit. (a) din Codul de procedură penală, măsura de internare sub pază a condamnatului pentru efectuarea intervenției chirurgicale, apare ca lipsită de temei legal. Însă, chiar dacă s-ar justifica o astfel de dispoziție, trebuia instituită în cadrul unei soluții de admitere a cererii, iar nu după respingerea acesteia cum greșit a procedat instanța”.

După casare dosarul a fost înregistrat la Tribunalul Dolj - Secția penală sub nr. 16274/63/2008, situație permisă de dispozițiile art.99² alin. 4, modificat, potrivit cu care: „în situația casărilor cu trimitere spre rejudecare, ori în alte situații în care în mod obiectiv programul nu permite păstrarea aceluiași număr, se va genera un nou număr în sistem informatic”.

În rejudecare, prin Sentința penală nr. 449 din 27 octombrie 2008, instanța a respins cererea de întrerupere a executării pedepsei, reținând că aceasta a rămas fără obiect, în condițiile în care deținutul se afla deja în întreruperea executării pedepsei din data de 16.05.2008.

3. Cea de-a treia cerere de întrerupere a executării pedepsei, formulată și depusă la instanță de apărătorul ales al condamnatului Gorbunov Serghei, cerere fundamentată pe aceleași temeiuri de fapt și de drept, a fost înregistrată la Tribunalul Dolj la data de 15.01.2008, respectiv la cinci zile de la formularea celei de a doua cereri și cu trei zile înaintea soluționării recursului în primul dosar. Această cerere a făcut obiectul dosarului nr. 1932/63/2008 soluționat prin Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008 în baza căreia a fost admisă cererea de întrerupere a executării pedepsei pe o durată de trei luni, deși a fost fundamentată pe aceleași temeiuri de fapt și de drept, cât și pe același Raport de expertiză întocmit de Institutul de Medicină Legală Craiova, respectiv cel înregistrat sub nr.9/A1C7/25.02.2008, depus și în dosarul nr. 1256/63/2008 al Tribunalului Dolj în

care s-a pronunțat Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008, totodată, impunându-i-se condamnatului măsurile de supraveghere prevăzute de art. 453¹ din Codul de procedură penală.

Având în vedere rezultatul verificărilor efectuate de Inspekția judiciară la nivelul Tribunalului Dolj, cu privire la modul de soluționare a cererilor de întrerupere a executării pedepsei formulate de condamnatul Gorbunov Serghei, Secția pentru judecatori reține existența unei practici neunitare a completelor Secției penale din cadrul acestei instanțe asupra acelorași probleme de drept.

Astfel, din prezentarea conținutului soluțiilor pronunțate în judecarea celor trei cereri ale condamnatului rezultă faptul că în timp ce Sentințele penale nr. 550/5.12.2007 și nr. 143 din 26.03.2008 rețin că nu sunt întrunite toate cerințele prevăzute de lege pentru întreruperea executării pedepsei (făcând referire la neîndeplinirea celei de-a doua cerințe legale referitoare la pericolul social), cu totul diferit, Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008 reține că „în cauză sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 453 pct.1 lit.a/1 rap. la art. 455 din Codul de procedură penală”, diferență de apreciere ce a apărut în condițiile în care Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 și Sentința penală nr. 178 din 5. 05. 2008 **se întemeiau pe același Raport de expertiză**(Raport de expertiză nr. nr.9/A1C7/25.02.2008) și pe date identice privind conduita condamnatului.

În acest context, Secția pentru judecatori apreciază că Sentința penală nr. 143 din 26.03.2008 (chiar în condițiile în care a fost atacată cu recurs și ulterior casată prin Decizia penală nr. 548/29 08 2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală), putea constitui obiectul analizei în cadrul colectivului de judecatori, ca problemă de drept, întrucât instituia o altă practică la nivelul instanței, decât cea consacrată prin Sentința penală nr. 550/5.12.2007 (definitivă prin Decizia penală nr. 5 din 18.01.2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală), în sensul că făcea aplicarea prin analogie a dispozițiilor art.139¹ din Codul de procedură penală (internarea sub pază în rețeaua civilă) și în plus aducea în discuție, implicit caracterul executoriu al acestei măsuri.

Secția pentru judecatori a constatat din materialul de control al Inspekției Judiciare că soluția dispusă prin Decizia penală nr. 548 din 29.08.2008 a Curții de Apel Craiova - Secția penală, a fost analizată ca practică de casare în ședința din 4 septembrie 2008.

Deși au fost prezentate motivele pentru care a fost casată Sentința penală nr.143 din 26.03.2008, s-a omis faptul că la nivelul secției au mai existat alte două soluții cu rezolvări diferite pentru o situație similară dedusă judecării,

Secția pentru judecatori a apreciat că dacă erau respectate dispozițiile articolul 26¹ alin.1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, introdus prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.46/2007, conform căroră: „La nivelul fiecărei secții sau, după caz, al fiecărei instanțe, acolo unde nu sunt organizate secții, se organizează întâlniri lunare ale judecătorilor, în care vor fi discutate problemele de drept care au condus la pronunțarea unor soluții diferite” nu s-ar fi ajuns la crearea unei practici neunitare la nivelul secției, cu atât mai mult cu cât vicepreședintele Tribunalului Dolj, domnul Stanciu Dumitru, trebuia să coordoneze activitatea acestuia sub aspectul unificării practicii judiciare și al organizării întâlnirilor lunare ale judecătorilor în ceea ce privește problematica de drept care a determinat soluționarea diferită a unor cauze similare, potrivit dispozițiilor art. 13 lit.e) și art. 26¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești

Pe de altă parte, din motivarea Sentinței penale nr. 178/5.05.2008 nu rezultă în mod explicit dacă instanța a exclus varianta internării sub pază într-o unitate medicală din rețeaua Ministerului Sănătății sau dacă a considerat că lăsarea în libertate a condamnatului nu prezintă pericol concret pentru ordinea publică, întrucât pronunțarea acestei hotărâri constituia un motiv de a discuta problema de drept în cadrul colectivului de judecatori, conform dispozițiilor art. 26¹ alin.2 din Regulament potrivit căroră președintele Secției penale, sau după caz, vicepreședintele instanței ori judecătorul delegat de către președintele instanței, au obligația de a lua măsuri pentru întocmirea și prezentarea unui studiu cu privire la problemele de drept care au condus la soluții diferite.

Secția pentru judecatori mai reține, raportat și la cele menționate de vicepreședintele Tribunalului Dolj în cadrul audierilor din ședința Consiliului, că la ședința din 4 septembrie 2008 nu a participat, cu motivarea că intră în două sau chiar trei ședințe de judecată pe săptămână din cauza numărului mare de cauze aflate pe rolul secției la care funcționează. De asemenea, acesta a adăugat că nu are timpul necesar

pentru a participa la toate ședințele de analiză ale secțiilor pe care le coordonează, și nici la toate ședințele Secției penale, chiar dacă avea această atribuție prevăzută de lege și de ordinul președintelui de instanță.

De asemenea, Secția pentru judecatori reține din raportul de control al Inspecției judiciare că, în general, activitatea de analiză a practicii de casare la nivelul Secției penale este planificată și se realizează în conformitate cu prevederile legale și regulamentare, în sensul că soluțiile sunt consemnate în registrul practicii de casare, și întocmite referate lunare, iar pe baza discuțiilor din cadrul colectivului de judecatori se întocmesc minute care consemnează aceste discuții, însă în conținutul referatelor în care sunt prezentate diferite probleme de drept din practica de casare, cea menționată mai sus nu se regăsește.

Secția pentru judecatori raportându-se la considerentele de mai sus, constată că domnul Stanciu Dumitru, vicepreședinte al Tribunalului Dolj, nu a respectat, întocmai, dispozițiile art. 13 alin.1) lit.(e) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, conform cărora „vicepreședintele tribunalului exercită atribuții privind „(...) organizarea studiului profesional al judecătorilor, urmărind realizarea acestuia și coordonarea activității de unificare a practicii judiciare” și dispozițiile art. 26¹ alin.2 din același act normativ, cu atât mai mult cu cât acestuia îi revenea conform art. 1.1.lit.a) și art. 1.2.b) din Ordinul președintelui Tribunalului Dolj nr. 8.08.2006, și ca atribuție de serviciu să: „asigure și verifice respectarea obligațiilor legale și a regulamentelor de către judecătorii și personalul auxiliar de specialitate din cadrul secțiilor conflicte de muncă și asigurări sociale, penală, minori și familie și personalul din compartimentul administrativ, respectiv să răspundă de organizarea activității de formare profesională continuă a judecătorilor de la secțiile menționate la pct.1.1.lit. a) și de modul în care judecătorii desemnați în acest scop își îndeplinesc atribuțiile”, sens în care a făcut posibilă apariția unei situații în care aceeași problemă de drept și aceleași circumstanțe de fapt, dovedite prin același raport de expertiză și completate cu aceleași date privind comportamentul condamnatului în penitenciar, să primească soluții diferite.

4. Secția pentru judecatori având în vedere rezultatul verificărilor Inspecției judiciare constată că în evidențele întocmite de Biroul Executări Penale al Tribunalului Dolj au fost operate în Registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor toate

cele 4 sentințe, incluzând și pe cea pronunțată în rejudecare, însă în cazul Sentinței penale nr. 550 din 5 decembrie 2007, poziția din registru nu a fost închisă, cu toate că s-au efectuat 4 reveniri, întrucât Administrația Finanțelor Publice Brașov nu a confirmat primirea debitului privind cheltuielile judiciare.

Deși poziția nr. 184/2008 din același registru referitoare la Sentința penală nr. 178/5.05.2008, a fost închisă, registrul nu menționează toate comunicările făcute la instituțiile amintite (fiind înscrisă doar comunicarea din 15 august 2008 trimisă Penitenciarului de Maximă Siguranță Craiova la aceeași dată).

Cu privire la această situație, grefierul delegat a explicat că toate celelalte comunicări efectuate la datele de 5.05.2008 și 16.05.2008 au fost făcute de grefierul de ședință înainte ca dosarul să ajungă la Biroul executări penale și din acest motiv nu au mai fost operate, modalitate de lucru apreciată ca fiind incorectă, indiferent că ele au fost întocmite de grefierul de ședință sau de biroul executări penale, întrucât Registrul de executări penale trebuie să evidențieze toate comunicările făcute în vederea executării hotărârii, potrivit dispozițiilor art. 83 alin. (1) pct.13) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Față de considerentele expuse mai sus, Secția pentru judecători, raportându-se la dispozițiile art.13 alin. 1) lit.(h) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, a apreciat că modalitatea de asigurare a unui control permanent asupra Registrului de evidență și punere în executare a hotărârilor penale, atribuție care revenea, în principal, domnului judecător Dumitru Stanciu, în calitate de vicepreședinte al Tribunalului Dolj, este o modalitate defectuoasă, astfel cum rezultă din verificările efectuate de Inspekția judiciară.

Potrivit art.46 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești iau măsuri pentru organizarea și buna desfășurarea a instanțelor pe care le conduc, și după caz, a instanțelor din circumscripția acestora, asigură și verifică respectarea obligațiilor statutare și a regulamentelor de către judecători și personalul auxiliar de specialitate”.

Prin raportare la aceste dispoziții legale și regulamentare, cu precădere la cele menționate în conținutul prevederilor art.26¹ alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, Secția pentru judecatori reține faptul că domnul judecător Stanciu Dumitru, vicepreședinte al Tribunalului Dolj, în calitate sa de vicepreședinte al instanței, deși avea obligația de a organiza întâlniri lunare ale judecătorilor din cadrul acestei Secției penale pentru discutarea problemelor de drept ce au condus la adoptarea unor soluții diferite, nu a luat măsurile necesare în vederea analizării la ședințele de analiză pe lunile aprilie și iunie 2008, a soluțiilor contradictorii pronunțate de aceeași secție a Tribunalului Dolj (în speță Sentința penală nr. 550/5.12.2007, Sentința penală nr. 143/26.03.2008 și Sentința penală nr.178/05.05.2008).

Având în vedere de cele expuse, constatând deficiențe majore în ceea ce privește îndeplinirea de către domnul Stanciu Dumitru, vicepreședinte al Tribunalului Dolj, a atribuțiilor de coordonare a activității de unificare a practicii judiciare, ce au avut drept consecință generarea unei practici neunitare la nivelul Secției penale, precum și a atribuțiilor legate de organizarea activității de ținere a Registrului de evidență și punere în executare a hotărârilor, aspecte aparținând exclusiv competenței vicepreședintelui instanței, conform dispozițiilor art.13 alin.1) lit. (e) și (h) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești și consecințele generate de existența acestora, deficiențe cauzate de lipsa de capacitate privind planificarea activităților, de lipsa de preocupare pentru pregătirea profesională a personalului din subordine, care, în fond, reprezintă, indicatori privind nivelul activității unei persoane cu funcție de conducere, în temeiul dispozițiilor art.51 alin.1) lit.(b), alin. 3) și alin. 5) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

**SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE**

Art.1 – Revocă din funcția de vicepreședinte al Tribunalului Dolj pe domnul Dumitru STANCIU, începând cu data de 11.02.2009.

Art.2 – Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și Direcției resurse umane și organizare, în vederea punerii în aplicare, conform legii.

Dată în București, la data de 11 Februarie 2009

Președinte,

Judecător Viorică Virgil ANDREIEȘ

